

INVESTOR- PORTRÆT

2015

FORORD

Investeringsfonde tilbyder en nem og ukompliceret adgang til at investere på finansielle markeder over hele verden. Det er der næsten 800.000 danskere, der har benyttet sig af ved at investere i et eller flere investeringsbeviser.

Investeringsfonde giver adgang til investeringer, som ikke kan tilgås af private. De giver adgang til et niveau af risikospredning, som den almindelige opsparer ikke kan opnå, og samtidig er de drevet af erfarne og kompetente professionelle porteføljeforvaltere, som også i turbulente tider kan varetage danskernes opsparing.

Investeringsfundsbranchen (IFB) arbejder for at skabe bedre rammer for danskernes opsparing. Vi ønsker at gøre det nemmere for danskerne at øge deres opsparing gennem fornuftige investeringer. Dette portræt fortæller om de mange danskere, der har valgt at investere i investeringsbeviser, og hvad de investerer i.

Anders Klinkby
Adm. Direktør

Investorportræt 2015

Investeringsforeninger har givet langt mere end bankbogen de seneste 10 år

Investeringsfonde giver alle adgang til risikospredning og fornuftige afkast på selv mindre opsparinger.

Side 3

Den private formue i investeringsbeviser steg med 37 mia. kr. i 2015

I 2015 havde danskerne samlet set flere midler investeret i investeringsfonde, end de havde i andre aktiver.

Side 4

453.000 danskere har investeret i fonde med globale aktier

Det gør fonde med globale aktier til de mest populære målt på antal investorer. Målt på formue udgør obligationsbaserede fonde dog en større andel end aktiebaserede.

Side 5

Antallet af investorer steg med 33.000 i 2015 efter en række år med fald

Ved udgangen af 2015 ejede 14 pct. af alle danskere mindst et investeringsbevis. Det svarer til 789.860 personer. Det er en stigning på knap 33.000 personer i løbet af 2015.

Side 6

Mændene har mest appetit på risiko, og det giver høje afkast

Mændenes relativt højere andel af aktiebaserede investeringsfonde har betydet, at de i de fleste år har fået et højere afkast end kvinderne.

Side 7

De unge købte flere investeringsbeviser i 2015

2015 bød på markant vækst i de 20-29 åriges beholdning af investeringsbeviser. Årsagen var blandt andet kraftig vækst i antallet af investeringsbeviser pr. investor samt den demografiske udvikling.

Side 8

Investeringsbeviser er særligt populære på Ærø

Med en ny statistik fra Danmarks Statistik er det muligt at se, hvor stor en andel af den finansielle formue, som husholdningerne i gennemsnit investerer i investeringsbeviser, på tværs af kommuner.

Side 9

Investeringsforeninger har givet langt mere end bankbogen de seneste 10 år

Investeringsfonde giver alle adgang til risikospredning og fornuftige afkast på selv mindre opsparinger.

De fleste danskere har et behov for at spare penge op. Den seneste opgørelse af danskernes formue viser, at husholdningerne i gennemsnit har en finansiell formue på 459.000 kr., og dertil kommer en gennemsnitlig pensionsopsparing på 824.000 kr.¹

Over de seneste 10 år har investeringsforeninger ifølge Finanstilsynet haft et gennemsnitligt årligt afkast på 7,3 pct. Tilsvarende har det gennemsnitlige årlige afkast på indestående på bankbogen været blot 1,9 pct. ifølge Nationalbanken.

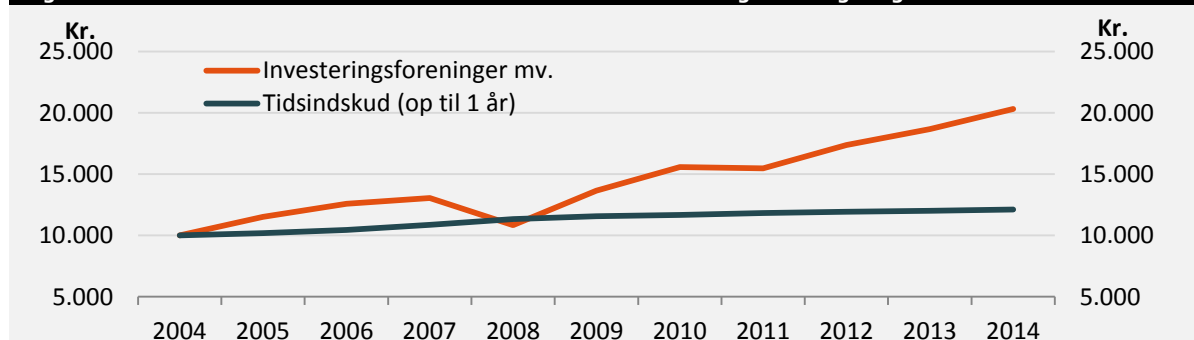
IFB's analyse viser således, at en typisk investering på 10.000 kr. i investeringsfonde i ultimo 2004 gennemsnitligt ville være godt 20.000 værd i 2014.

Mens hvis pengene var blevet stående på bankbogen, ville de blot være blevet til 12.000 kr., jf. figur 1. Det svarer til, at investeringsforeninger gav et afkast, der var ca. fem gange bedre end bankbogen.

De danske familier har rigtig mange penge stående på bankbogen, mere præcist 855 mia. kr. i 2015, som svarer til 320.000 kr. per hushold.² Hvis man leger med tanken om, at danskerne fra 2004 havde investeret 50 pct. af deres indestående på bankkontoen, så havde danskerne alt andet lige været ca. 260 mia. kr. rigere i dag. Det svarer til godt 100.000 kr. per hushold.³

Anm. til figur: Investeringsforeningernes årlige afkast er hentet fra Finanstilsynets årlige markedsudviklingsrapport. Afkastprocenten er beregnet efter administrationsomkostninger mv. Der er således tale om afkastprocenten, netto.

Figur 1 – Værdien af 10.000 kr. investeret i 2004 for hhv. investeringsforeninger og indestående i banken

Kilde: Danmarks Nationalbank og Finanstilsynet

¹ Danmarks Statistik - Formue og gæld 2014.

² Danmarks Nationalbank. Husholdninger - Alle løbetider og valutaer. Kan ikke direkte sammenlignes med tallene fra Danmarks Statistik - Formue og Gæld 2014.

³ Beregningen er lavet ved at tage 50 pct. af indestående på bankbogen i 2004 og "investere" det med det årlige afkast i investeringsforeninger for 2005. Derefter tillægges 50 pct. af tilgangen på bankbogen hvert år til "investeringsformuen". Den samlede investeringsformue forrentes derefter med afkastet for det følgende år og så fremdeles til og med 2014. Beregningen er en statisk beregning, og det antages således, at investeringsforeningerne og markedet ville kunne absorbere de nye midler, uden at det påvirkede afkastet. Den årlige tilgang på bankbogen er nedjusteret som følge af, at en del af tilgangen var renter af midler, som nu investeres i stedet.

Den private formue i investeringsbeviser steg med 37 mia. kr. i 2015

I 2015 havde danskerne samlet set flere midler investeret i investeringsfonde, end de havde i andre aktiver.

Op gennem 00'erne har danskerne for alvor taget investeringsfondene til sig. Fra 1999 til 2015 steg danskernes formue i investeringsfonde med 322 mia. kr. Alene i 2015 er værdien af privates investeringsfonde steget med 37 mia. kr. til 441 mia. kroner, jf. figur 2. Det svarer til, at 54 pct. af danskernes personligt registrerede værdipapirer er investeringsfondsbeviser.

Af figur 2 fremgår det, at danskerne ejer for 6 mia. kr. udenlandske investeringsbeviser. Det er dog kun muligt at opgøre formuen i de udenlandske investeringsforeninger, der er registeret i VP i Danmark. Der findes således ikke noget samlet overblik over danskernes formue i udenlandske investeringsbeviser.

Til sammenligning ejede danskerne danske aktier for 327 mia. kroner ultimo 2015 – et tal, der voksede pænt sidste år, fordi danske aktier var en rigtig god investering. Således steg OMXC20 Cap-indekset omkring 29 pct. i 2015.¹

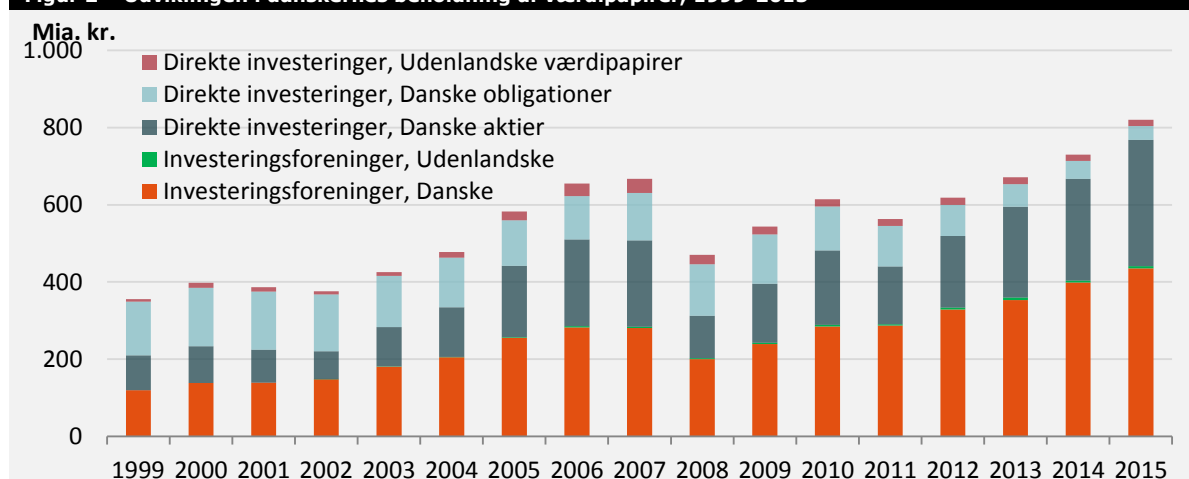
Danskerne har til gengæld mistet appetitten på direkte køb af danske obligationer. Ultimo 2010 udgjorde beholdningen af danske obligationer 114 mia. kroner. I dag er tallet skrumpet til 36 mia. kroner, hvilket svarer til blot 4,4 pct. af den samlede beholdning af værdipapirer.

Faldet skal ses i lyset af, at private investeringer i investeringsforeninger, der investerer i danske obligationer, er steget fra 106 til 133 mia. kr. i samme periode. Investorerne benytter altså i højere grad investeringsforeninger til at investere i danske obligationer.

Privates direkte investeringer i udenlandske aktier og obligationer var på beskedne 16 mia. kroner ultimo 2015. Til sammenligning udgør investeringerne i fonde med udenlandske aktier og obligationer knap 220 mia. kroner. Så danskerne bruger i høj grad investeringsfonde, som en nem genvej til de udenlandske markeder.

Anm. til figur: Figuren viser husholdningernes (eksklusiv "Non-profit-institutioner rettet mod husholdninger") beholdning af værdipapirer, herunder også værdipapirer, der står i et pensionsdepot.

Figur 2 – Udviklingen i danskernes beholdning af værdipapirer, 1999-2015

Anm.: Det er kun udenlandske investeringsforeninger, som er registeret i VP, der opgøres. Dermed omfatter formuen i udenlandske investeringsforeninger kun en enkelt forening.

Kilde: Værdipapirstatistikken, Danmarks Nationalbank.

¹ NASDAQ OMX - kurshistorik for OMX C20 CAP.

453.000 danskere har investeret i fonde med globale aktier

Det gør fonde med globale aktier til de mest populære målt på antal investorer. Målt på formue udgør obligationsbaserede fonde dog en større andel end aktiebaserede.

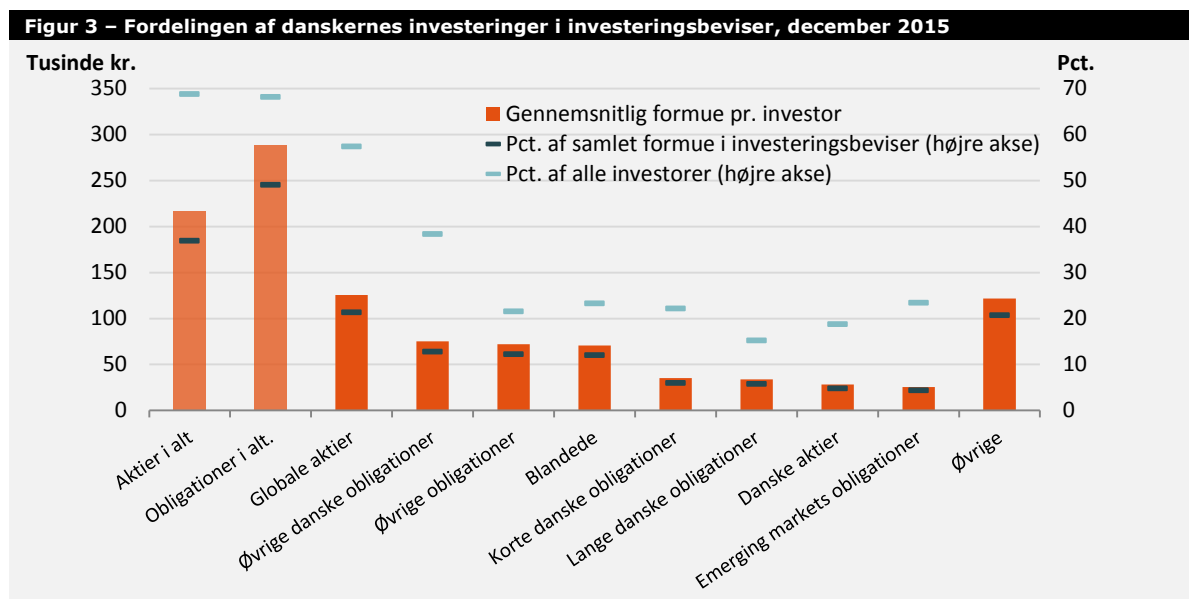
I 2015 havde 453.386 danskere, svarende til 57 pct. af de private investorer i investeringsbeviser, købt fonde med globale aktier, jf. figur 3.

Over det seneste år er andelen af investorer, der har aktiebaserede fonde i porteføljen, steget en smule, mens andelen, der har obligationsbaserede fonde, er faldet en smule. Andelen af investorer, der har aktiebaserede fonde, steg således med 1,2 pct.point, til 68,8 pct. i 2015.

Obligationsbaserede fonde udgør dog fortsat den største andel af investorernes formue. Knap 50 pct. af investorernes samlede formue i investeringsbeviser er investeret i obligationsbaserede fonde.

Den samlede formue i obligationsbaserede fonde er i 2015 på 228 mia. kr., mens danskernes direkte investeringer i danske og udenlandske obligationer blot udgør 41 mia. kr.

I gennemsnit har investorerne en formue på 217.000 kr. i aktiebaserede fonde og 289.000 kr. i obligationsbaserede fonde, jf. figur 3. Dertil kommer 71.000 kr. i blandede fonde og 12.000 kr. i hedgefonde.

Anm.: Øvrige indeholder følgende kategorier: Aktier (Europa, Nordamerika, Emerging markets, Fjernøsten, Enkeltlande, Japan, brancher, Norden, Østeuropa og Latinamerika), obligationer (Non-investment grade, Investment grade, Udenlandske indeks) samt Hedgeforeninger.

Kilde: VP.

Antallet af investorer steg med 33.000 i 2015 efter en række år med fald

Ved udgangen af 2015 ejede 14 pct. af alle danskere mindst et investeringsbevis. Det svarer til 789.860 personer. Det er en stigning på knap 33.000 personer i løbet af 2015.

Antallet af danskere, der ejer investeringsbeviser, har været faldende de seneste fire år. Hvor der i 2010 var ca. 820.000, der ejede et investeringsbevis, var tallet faldet til knap 760.000 personer i 2014. I 2015 er udviklingen vendt og antallet af investorer steget med knap 33.000 personer til 789.860 personer, jf. figur 4.

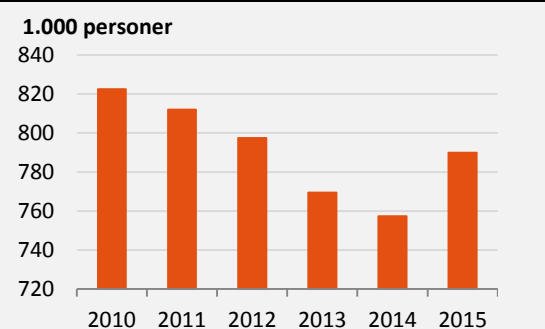
Investeringsfonde har dog betydning for langt flere end de 789.860 danskere, der ejer investeringsfonde direkte. De fleste danskere er nemlig indirekte investorer i investeringsbeviser, fordi pensionskasser og andre investorer i investeringsfonde på vegne af deres kunder.

Der er store forskelle på tværs af alder og køn for de 789.860 danskere. Der er flest 60-69 årige, der ejer investeringsbeviser. De udgør ca. 24 pct. af alle investorer. Ser man i stedet på, i hvilken aldersgruppe det er mest udbredt at eje investeringsbeviser, så kommer de +90 årige ind på en klar førsteplads, jf. figur 5.

Andelen af en aldersgruppe, der investerer i investeringsbeviser, og aldersgruppens samlede formue i investeringsbeviser stiger frem til omkring pensionsalderen. Således stiger andelen, der investerer, fra ca. 5 pct. af de 20-29 årige til ca. 27 pct. af de 60-69 årige. Derefter er andelen relativt konstant, mens aldersgruppens samlede opsparing herefter falder i takt med, at aldersgruppen bliver mindre.

Den gennemsnitlige opsparing pr. person falder dog ikke i takt med alderen.

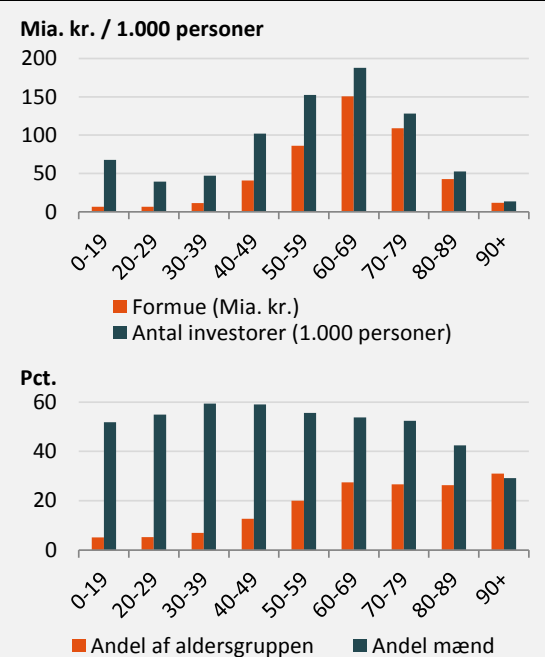
Figur 4 – Udviklingen i antal investorer

Anm.: Tallene for 2010 og 2011 er ikke helt sammenlignelige med de efterfølgende år. Usikkerheden vurderes dog at være beskedent.

Kilde: VP

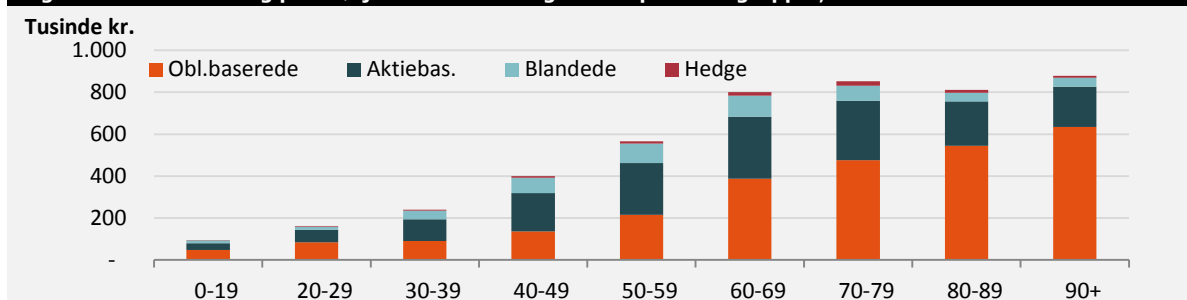
Figur 5 – Overblik over investorerne, dec. 2015

Kilde: VP og Danmarks Statistik.

Den gennemsnitlige beholdning af investeringsbeviser er omtrent uændret på ca. 800.000 kr. fra pensionsalderen og frem. Andelen af obligationsbaserede investeringsbeviser stiger dog, mens andelen af aktiebaserede falder, jf. figur 6.

Figur 6 – Gennemsnitlig porteføljesammensætning fordelt på aldersgrupper, dec. 2015

Kilde: VP.

Mændene har mest appetit på risiko, og det giver høje afkast

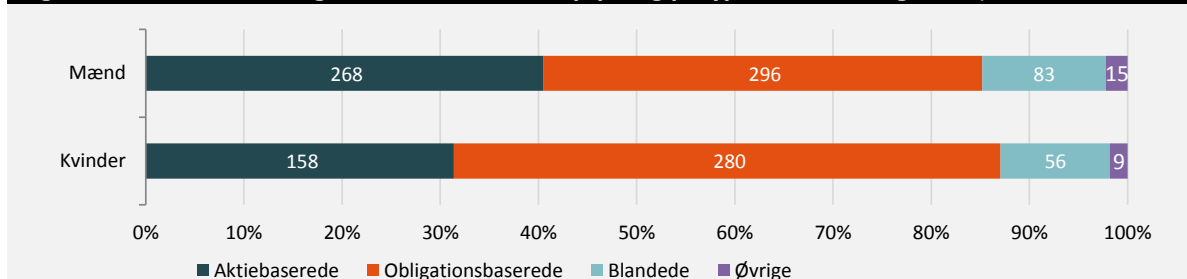
Mændenes relativt højere andel af aktiebaserede investeringsfonde har betydet, at de i de fleste år har fået et højere afkast end kvinderne.

Generelt er der en tendens til, at mændene har større appetit på risiko end kvinderne. Aktiebaserede investeringsfonde udgjorde gennemsnitligt 40 pct. af mændenes

porteføljer, mens de udgjorde ca. 31 pct. af kvindernes. Tilsvarende har kvinderne gennemsnitligt en større andel af obligationsfonde i deres porteføljer, jf. figur 7.

Kvinderne udgør godt 46 pct. af investorerne, men deres formue udgør under 40 pct. af de private investorers samlede formue.

Figur 7 - Sådan har mænd og kvinder fordelt deres opsparing på typer af investeringsfonde, dec. 2015

Anm.: Tallene i figuren angiver den gennemsnitlige beholdning af de forskellige typer investeringsforeninger i tusinde kroner. Øvrige indeholder hedgeforeninger mv.

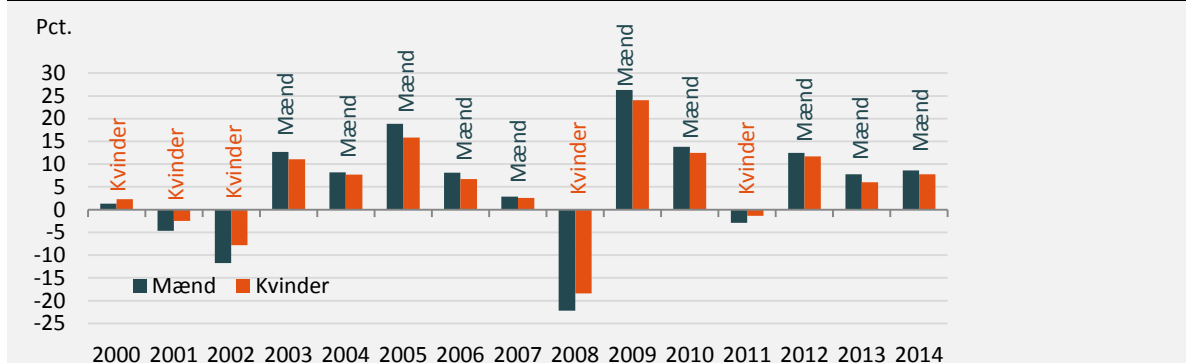
Kilde: VP.

Sammensætningen af porteføljen er væsentlig for udviklingen i det samlede afkast. Når der er tab på aktiemarkedene, har det historisk været en fordel at have mange obligationer og omvendt.

Ved hjælp af historiske afkast for de forskellige afdelingstyper kombineret med

porteføljesammensætningen i 2015 viser IFB's analyse, at mændenes porteføljesammensætning ville have været bedst i 10 ud af de 15 år siden 2000. Mændenes højere eksponering mod aktier har historisk givet dem en fordel. Det er kun i krisetider, at kvinders porteføljesammensætning har været en fordel, jf. figur 8.

Figur 8 – Afkast på 100 kr. investeret for hhv. mænd og kvinder for hvert år, 2000-2014

Anm.: Der er anvendt porteføljesammensætningen fra 2015 i alle år, jf. figur 7. Der er anvendt formuevægtet afkast. Vægten er porteføljens formue primo året. Hedgeforeninger er udeladt af beregningen.

Kilde: VP og IFB's afkaststatistik samt egne beregninger.

De unge øgede antallet af investeringsbeviser markant i 2015

Kraftig vækst i antallet af investeringsbeviser pr. investor og den demografiske udvikling var årsagerne til, at de 20-29 åriges beholdning af investeringsbeviser steg markant i 2015.

Den samlede vækst i investeringsbevisformuen er bestemt af en række faktorer. Udover prisudviklingen på de underliggende aktiver, er den væsentligste faktor udviklingen i antallet af investeringsbeviser.

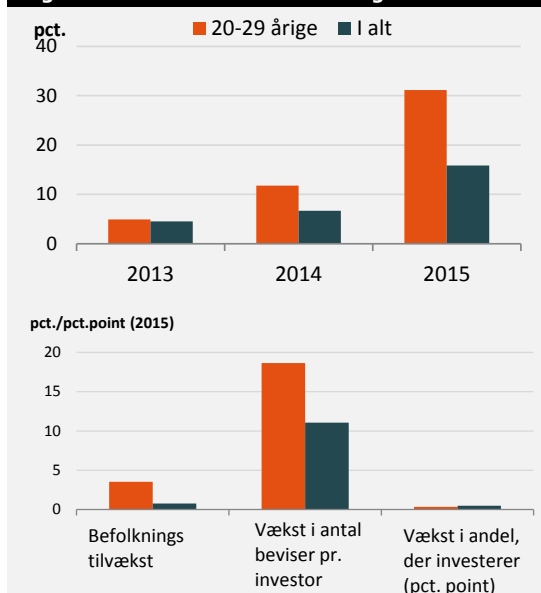
Private investorer har i årets løb forøget beholdningen af investeringsbeviser med knap 16 pct. relativt jævnt fordelt over alle aldersgrupper. Dog har de 20-årige lagt sig i spidsen med et merkøb på over 30 pct. omend fra et lavt udgangspunkt, jf. figur 9. Samtidig er det den eneste aldersgruppe, der har øget andelen af aktiebaserede beviser.

Årsagen til den kraftige vækst i de 20-29 åriges beholdning af investeringsbeviser er en kombination af, at befolkningsgruppen er vokset med ca. 4 pct., antallet af beviser pr. 20-29 årig investor er steget med ca. 19 pct., samt at andelen af aldersgruppen, der

investerer, er steget med 0,3 pct.point, jf. figur 9.

Den kraftige vækst i de 20-29 åriges beholdning af investeringsbeviser har medført, at deres samlede formue er steget med ca. 1,5 mia. kr., svarende til en stigning på 32 pct.

Figur 9 – Vækst i antal investeringsbeviser

Kilde: VP og Danmarks Statistik

Investeringsbeviser er særligt populære på Ærø

Med en ny statistik fra Danmarks Statistik er det muligt at se, hvor stor en andel af den finansielle formue, som husholdningerne i gennemsnit investerer i investeringsbeviser, på tværs af kommuner.

De nye tal fra Danmarks Statistik viser, at investeringsbeviser i gennemsnit udgør ca. 18 pct. af husholdningernes finansielle formue (frie midler). Det svarer til 3,2 pct. af den samlede formue. Til sammenligning udgør bolig og anden fast ejendom ca. 50 pct. af den samlede formue.

I nogle kommuner er investeringsbeviser dog mere populære. Husholdningerne på Ærø har i gennemsnit investeret 32,8 pct. af den finansielle formue i investeringsbeviser. Det er en noget højere andel end Sønderborg kommune, der har den næsthøjeste andel på 24,5 pct. Det er markant højere end i Rudersdal kommune, der har den laveste andel på 9,8 pct., jf. figur 10.

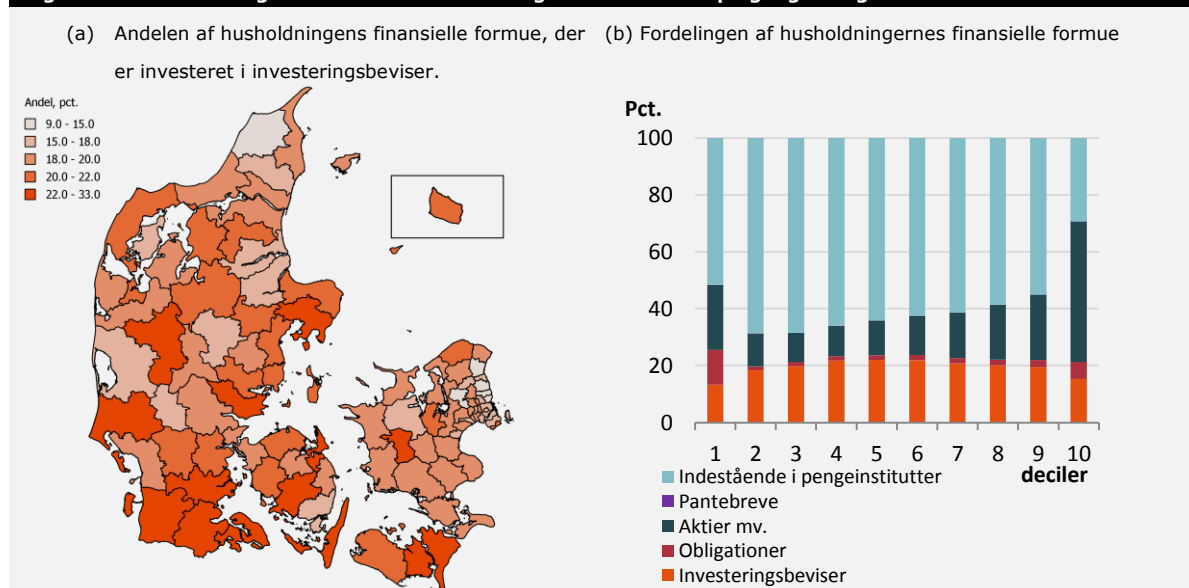
En af forklaringerne på den geografiske variation er forskelle i indkomstniveauer på tværs af kommuner. Andelen af den finansielle formue, der er investeret i investeringsbeviser, ligger på mellem 13 pct. og 22 pct. på tværs af indkomstgrupper, jf. figur 10.

Det dækker dog over væsentlige forskelle i niveauer. Således har de ti pct. fattigste husstande i gennemsnit knap 14.000 kr. investeret i investeringsbeviser, mens de ti pct. rigeste familier i gennemsnit har knap 329.000 kr. investeret.

En anden væsentlig forklaring på de kommunale forskelle er alderssammensætningen i kommunen. F.eks. er Ærø den kommune i landet med den næsthøjeste andel (43 pct.) af personer over 60 år, kun overgået af Læsø (46 pct.). På landsplan udgør aldersgruppen 25 pct.

Anm. til figuren: Der anvendes den finansielle formue (kun frie midler). Da statistikken er ny, er tallene forbundet med mere usikkerhed end normalt. 1. decil er påvirket af det svingende indkomstgrundlag hos selvstændige.

Figur 10 – Husholdningernes formue i investeringsbeviser fordelt på geografi og indkomst.

Kilde: Danmarks Statistik.

KONTAKT

Investeringsfundsbranchen (IFB) er brancheforening for investeringsforvaltere, der tilbyder investeringsfonde til private og institutionelle investorer med det formål at pleje deres opsparing. Vi arbejder for at skabe optimale vilkår, så branchen kan udbyde og forvalte investeringsfonde, der giver private og institutionelle investorer nem adgang til danske og udenlandske investeringer.

Analysen er udarbejdet af økonom Peter Skjoldager (psk@ifb.dk) og økonom Christian Kaasen (ck@ifb.dk). Du er velkommen til at kontakte os, hvis du har spørgsmål eller kommentarer til analysen.

Analysen er baseret på tal og statistikker fra VP SECURITIES (VP), Danmarks Statistik, Danmarks Nationalbank samt IFB's egne statistikker.

Du kan læse mere om de private investorer og deres investeringsadfærd i "Investoranalysen 2014", som Gallup lavede for Investeringsfundsbranchen og Finansrådet i sommeren 2014.

Læs mere ved trykke [her](#)